

Нікульнікова Г.В.,
к.е.н., доцент,
Вус В.В.,
здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти,
Криворізький національний університет

ІНТЕГРАЦІЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У МЕХАНІЗМИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ПРОМИСЛОВОГО СЕКТОРА

Сучасна економічна нестабільність, посилена геополітичними кризами, трансформацією глобальних ланцюгів поставок та зростанням цифрової конкуренції, зумовлює потребу у нових управлінських підходах на рівні підприємств. Конкурентоспроможність вже не є лише функцією традиційних чинників, як-от ціна, якість або асортимент. В умовах цифрової економіки вирішальну роль відіграє здатність підприємства до впровадження інноваційних технологій, використання цифрових інструментів та адаптації бізнес-процесів до вимог нового середовища.

Одним із провідних напрямів такого оновлення є цифровізація системи управління, яка передбачає інтеграцію технологій автоматизації, аналітики великих даних, хмарних обчислень, елементів штучного інтелекту та машинного навчання [2]. Ці інструменти дозволяють не лише скоротити витрати та зменшити людський фактор, а й забезпечити більш точне прогнозування попиту, оптимізацію виробництва, управління запасами та логістикою.

Використання ERP-систем надає можливість для комплексного цифрового моделювання процесів на підприємстві, а інтеграція з CRM-платформами сприяє формуванню стійких відносин з клієнтами, персоналізації послуг та швидшій реакції на зміну ринкових потреб. Водночас розвиток цифрової аналітики дозволяє підприємствам здійснювати моніторинг ключових бізнес-індикаторів у реальному часі, що забезпечує підвищену прозорість прийняття рішень.

Особливо актуальним є впровадження інструментів смарт-аналітики (smart analytics), які базуються на інтелектуальній обробці великих масивів даних. Вони

дають змогу виявляти приховані закономірності у поведінці споживачів, вивчати сезонні коливання, прогнозувати зміни у постачальницько-збутових ланцюгах та коригувати маркетингові підходи в режимі реального часу. Таким чином, компанії набувають стратегічної гнучкості, що є ключовим активом у мінливому ринковому середовищі.

Поряд із впровадженням цифрових технологій важливо враховувати питання кібербезпеки, цифрової грамотності працівників і адаптації організаційної культури до принципів відкритості, гнучкості та інноваційності. Інституційна підтримка цифровізації, як на рівні держави, так і всередині підприємств, має охоплювати інвестиції в технічну модернізацію, розвиток людського капіталу та створення цифрових екосистем співпраці з іншими учасниками ринку.

Також важливо враховувати те, що цифрова трансформація конкурентних механізмів не є одноразовим актом. Це динамічний, постійний процес, що вимагає адаптивності, періодичного перегляду цифрових стратегій та гнучкої перебудови бізнес-моделей [1]. Лише ті компанії, які спроможні інтегрувати цифрові рішення системно, мають потенціал не лише вистояти, а й зайняти лідерські позиції в умовах нестабільного економічного середовища.

Цифрова трансформація механізмів підвищення конкурентоспроможності стає не просто інструментом, а необхідністю для сучасних підприємств, особливо у промисловому секторі, який є чутливим до зовнішніх коливань і структурних змін (рис. 1). Головна перевага цифрових рішень полягає в можливості забезпечення швидкої реакції на зміни, прогнозування ризиків, персоналізації стратегій управління та посилення стійкості підприємства до зовнішніх шоків.

В умовах економічної нестабільності, цифровізація стає критичним елементом стратегії виживання. Вона дозволяє підприємству мінімізувати залежність від людського ресурсу в критичних процесах, скоротити часові витрати, покращити якість обслуговування клієнтів, зміцнити комунікації з партнерами та реалізувати нові формати створення вартості.

Рисунок 1 – Цифрові інтеграція в механізм конкурентоспроможності

Джерело: складено авторами

Отже, науково обґрунтоване впровадження цифрових механізмів - це не лише технічне оновлення підприємства, а трансформація його конкурентної парадигми. Подальші дослідження мають бути спрямовані на створення адаптивних моделей цифрового управління, що враховують галузеву специфіку, рівень цифрової зрілості підприємства та зовнішні інституційні умови. Це дозволить побудувати нову архітектуру конкурентоспроможності, яка ґрунтується на гнучкості, інноваційності та технологічній синергії.

Список використаних джерел

1. Амеліна, Н. К., Комчітних, О. В. & Левіщенко, О. С. (2024). Цифровізація як основний фактор розвитку економіки бізнесу. *Академічні візії*, (35). Вилучено із <https://doi.org/10.5281/zenodo.14005665>
2. Павлов, К. В., Павлова, О. М., Більо, І. О. & Ткачук Ю. Е. (2021). Цифровізація, як основний фактор розвитку бізнесу. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*, (17). Вилучено із <https://doi.org/10.25313/2520-2057-2021-17>